

VIII

Brașov, 8 sept. 1901

Iubite Domnule Bărbulescu ¹,

Am întârziat cu răspunsul meu, fiindcă mi-era² greu să-ți dau răspuns care n-are să-ți placă. M-am hotărât totuși să ți-l dau, în mod sincer, așa cum trebuie să răspundă totdeauna un profesor foștilor săi elevi. Dorința D-tale de a ajunge profesor la Universitate este desigur legitimă; te-ai pregătit pentru această carieră și ai făcut studii³ care te îndreptățesc să rîvnești o poziție mai bună decît aceea pe care o ai acum. Împărtășesc de asemenea și opinia D-tale că un profesor de istoria literaturii române trebuie să știe slavonește. Acesta este un lucru pe care-l recunoaște astăzi toată lumea. Cu toate acestea însă, nu te-aș sfătui să te prezinți la catedra de istoria literaturii române; întii, fiindcă titlurile D-tale nu sînt suficiente pentru ca să fii numit de-a dreptul profesor — teza nu poate conta la recomandare, iar celelalte lucrări ale D-tale sînt prea mici⁴ ca să te putem recomanda numai pe baza lor; al doilea, fiindcă concurentul D-tale, avînd mai multe titluri, are și mai multe șanse să fie recomandat. D-l Bianu lucrează de douăzeci de ani în literatura română, e un excelent cunoscător al manuscriselor și vechilor tipărituri, cunoaște bine literatura secolului XVIII și are și lucrări din literatura secolului XIX. În raport cu dînsul ești, prin urmare, mai slab și, pe cît știu, majoritatea colegilor mei s-ar hotărî mai curînd pentru dînsul decît pentru D-ta. Un al doilea concurent, pe cît am auzit, este D-l Pătrașcu⁵, care nu poate fi recomandat nici dînsul. De ce te-ai expune dar la o nereușită — care de altmintrelea n-ar fi de loc rușinoasă, căci orice comisie ar trebui să recunoască și meritele D-tale — cînd mai poți aștepta pînă ce se va crea locul ce ți se cuvine la Universitatea din Iași? D-ta trebuie să ocupi o catedră de limbile slave, și nu mă îndoiesc de fel că această catedră se va crea, îndată ce mijloacele țării o vor permite.

Nu e bine să te arăți prea nerăbdător, mai ales în niște vremuri rele ca cele prin care trecem acum.

Lucrările de filologie slavo-română pe care le-ai întreprins sînt bune și doresc să le duci la bun sfîrșit; a studia un codex de apocrife e o idee exce-

¹ Scrisoare publicată de Ilie Bărbulescu, în *Pagini din moralitatea noastră universitară*, urmate de „Un răspuns“ al D-lui I. Bogdan, București, 1902, p. 33—34.

² Inițial scrisese: *mi-e*

³ După cuvîntul *studii*, în scrisoare urmează calificativul *serioase*, cuvînt șters apoi de Bogdan în așa fel încît să nu se mai cunoască; bănuia probabil — ceea ce s-a și întîmplat — că elevul său, care nu înțelegea să se împace cu situația prezentată, va invoca în sprijinul aspirațiilor sale atari aprecieri.

⁴ În continuarea acestui cuvînt urmează altele, șterse apăsător de Bogdan, pare-se cu aprecierea (mai puțin favorabilă de astă dată): *și prea slabe*.

⁵ Este N. Pătrașcu, care conducea periodicul „Literatura și arta“, autor al cîtorva studii de literatură română modernă. Pentru aprecierile obiective ale lui Ioan Bogdan asupra acestor trei candidați să se vadă *Raportul* redactat și prezentat de el senatului universitar și Facultății de filozofie și litere din București, în numele comisiei alese pentru a judeca lucrările lui I. Bianu, N. Pătrașcu și I. Bărbulescu, în „Convorbiri literare“ XXXVI, 1902, nr. 2, p. 172—182.